

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Філологічний факультет
Кафедра української філології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з
навчальної роботи

 О.В. Когутюк

«» 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОКП 14 УКРАЇНСЬКИЙ ФОЛЬКЛОР**

Підготовки – бакалаврів

Галузі знань – 01 Освіта / Педагогіка

**Спеціальності – 014.01 Середня освіта (Українська мова і
література)**

Денної форми навчання

Філологічний факультет

2020-2021 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Український фольклор» для студентів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат філологічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, завідувач кафедри української філології Н. І. Скрипник

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української філології (Протокол №1 від 31 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри української філології,
кандидат філологічних наук Н. І. Скрипник

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	Рік підготовки
Змістових модулів – 2		1-й
ІНДЗ не передбачено навчальним планом		Семестр
Загальна кількість годин – 90		2-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 1,3	Освітній ступінь: Бакалавр	38 год.
		Практичні
		25 год.
		Самостійна робота
		27 год.
		Індивідуальні завдання:
		–
		Вид контролю:
Усний екзамен		

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Український фольклор» покликана формувати народнопоетичний світогляд філолога, тому **метою** є вивчення студентами первісної та слов'янської міфології, жанрів усної народної творчості, поглиблення навичок фольклорного аналізу тексту. Формування навичок збирання та систематизації фольклорного матеріалу.

Головне **завдання** навчальної дисципліни полягає у поглибленні та розширенні знань про культурні явища і традиції минулого, встановленні зв'язків між фольклором та художньою літературою, естетикою, філософією, психологією тощо.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- допомогти студентам простежити поетапне становлення духовного середовища українського народу;
- з'ясувати роль усної народної словесності у формуванні етнопсихології, світоглядних засад українців;
- з'ясувати співвідношення язичницького та християнського світоглядів на різних етапах становлення української народної словесної творчості;
- простежити етапи розвитку жанрів усної народної творчості в залежності від історичних обставин та міжнаціональних впливів;
- вивчення особливостей творчого процесу у фольклорі та специфіки трансляції та збереження фольклорної спадщини;
- аналіз специфіки фольклору як мистецтва слова та його зв'язків із іншими видами народного мистецтва та авторської творчості;
- ознайомлення з основними видами та жанрами української народної творчості, їх генезою, тематикою, поетикою;
- формування та розвиток навичок аналізу фольклорного тексту;
- вироблення навичок запису та систематизації фольклорних творів;
- формування та розширення поняттєво-термінологічного апарату студентів.

2.1. Компетентності

2.1.1. Загальні компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю і невизначеністю педагогічних умов в закладах середньої освіти.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

2.1.2. Фахові компетентності:

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ФК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПК 2. Здатність адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової та міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

ПК 3. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й створення зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення здобувачів освіти у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ПК 4. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.

ПК 7. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої освіти.

2.1.3. Результати навчання

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти **набувають уміння та навички:**

РН2. *Демонструвати* вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

РН4. *Здійснювати* добір і *застосовувати* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. *Вибирати* відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізує* динаміку особистісного розвитку учнів, *визначати* ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН7. *Демонструвати* знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперувати* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН10. *Демонструвати* володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН11. *Виявляти* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснювати* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

РН12. *Аналізувати* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснювати* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН 1. *Знати* сучасні філологічні засади навчання української мови та літератури, зарубіжної літератури; мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні та світі.

ПРН 2. *Пояснювати* особливості розвитку української мови та літератури, зарубіжної літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні та світі в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; *порівнювати* мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН 5. *Застосовувати* різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 6. *Використовувати* гуманістичний потенціал української мови та літератур для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН 7. *Володіти* особистісно орієнтованим, діяльним, компетентним та іншими сучасними підходами до викладання української мови та літератури, зарубіжної літератури, застосовує український та міжнародний досвід в навчанні здобувачів освіти.

ПРН 8. *Володіти* методами й методиками діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератур; *уміє* здійснювати педагогічний супровід.

ПРН 10. *Мати* критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань, знає мовно-літературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.

ПРН 14. *Уміти* працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 90 год., із них 38 год. – лекції, 25 год. – практичні заняття, 27 год. – самостійна робота.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Український фольклор» завершується усним екзаменом.

3. Програма навчальної дисципліни ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Фольклор і фольклористика. Пісенно-віршові фольклорні жанри.

Тема 1. Вступ. Періодизація усної народної творчості. (лекц.2 год., практик. 2 год.)

Лекція 1. Педагог-словесник, його професійні якості. Предмет, завдання, методологія, місце курсу фольклору в системі професійної підготовки вчителя української мови і літератури. Значення курсу у формуванні національно-мовної особистості. Принципи відбору змісту і організації навчального матеріалу. Походження терміну «фольклор», його ознаки. Фольклор і національний характер. Зв'язок фольклору з іншими формами духовної культури. Педагогічний потенціал фольклору. Вивчення усної народної творчості в навчальних закладах.

Практичне заняття 1. Школи фольклористики. (2 год.).

Тема 2. З історії українського фольклору. (лекц. 2 год.)

Лекція 2. Вивчення народнопоетичної творчості – фольклору. Наука про фольклор. Відображення в народнопоетичній творчості різних епох суспільних поглядів трудового народу, його історії, моральних та естетичних ідеалів. Взаємозв'язок фольклору з літературою, етнографією, музикою, театром, образотворчим мистецтвом і кіно. Загальнослов'янська основа української народнопоетичної творчості. Специфіка фольклору як мистецтва слова, його художня своєрідність. Взаємозв'язок жанрів фольклору. Історична змінність

фольклору (жанрового складу, персонажів, ідейно-художніх засобів). Проблема національної своєрідності у зв'язку з історією, суспільною функцією, взаємодією з творчістю інших народів. Перші відомості про фольклор у давньоруській літописній та давній українській літературі. Народнопоетична творчість і релігія. Культурно-історичні пам'ятки і фольклор. Роль революційно-демократичного руху в Росії та в Україні у зародженні і розвитку української фольклористики. Наукові течії у фольклористиці (міфологічна, міграційна, історична, антропологічна та школа компаративістики). Українські письменники та фольклор.

Тема 3. Первісні уявлення слов'ян. Міфологія. (лекц. 2 год., практи. 2 год.).

Лекція 3. Перші відомості про фольклор у давньоруській літописній та давній українській літературі. Народнопоетична творчість і релігія. Культурно-історичні пам'ятки і фольклор. Поняття міфу. Різноміслювання, дослідження. Світові образи фольклору (дерево життя, віща птиця, доля, злидні, вода, вогонь та ін.) у зв'язку з міфами та образами прадавніх народів.

Практичне заняття 2. Культурні й міфологія давніх слов'ян. (2 год.).

Тема 4. Магія. Замовляння. Демонологія. (лекц. 2 год., практи. 2 год.).

Лекція 4. Магія як найдавніший пласт народної творчості та її форми. Причини виникнення магії. Вірування. Обряд. Види та форми давніх обрядів. Поетика жанрів магії.

Практичне заняття 3. Заклинання. Ворожіння. (2 год.).

Тема 5. Родинна обрядовість. (лекц. 4 год., практи. 2 год.).

Лекція 5. Загальна характеристика. Сімейний характер родинно-обрядової поезії. Відображення в ній анімістичних уявлень наших предків. Аграрний характер обрядів і творів. Весільний обряд і поезія. Східнослов'янський ґрунт українського весілля, відголоски в ньому давніх форм шлюбу. Відображення історії та побуту народу. Характеристика дій, епізодів весільної драми. Магічно-заклинальні дійства. Ідейно-художній аналіз поезії (прощання з дівочтвом, страх перед чужою сім'єю, соціальні мотиви: соціальна нерівність шлюбу, тема сирітства тощо; психологічний паралелізм, поетична символіка, гіперболізація, антитеза, метафоризація). Голосіння, їх визначення, класифікація. Похоронні голосіння, їх зв'язок з обрядом. Рекрутські голосіння. Імпровізаційність – головна художня ознака голосінь. Соціальний характер цих творів. Ідейно-художні особливості голосінь. Взаємодія з іншими жанрами.

Практичне заняття 4. Весільна драма і художня література. Родинна і похоронна обрядовість. (2 год.).

Тема 6. Календарно-обрядова поезія. (лекц. 4 год., практи. 2 год.).

Лекція 6. Загальна характеристика обрядової поезії. Тематично-художні цикли, їх зв'язок зі світоглядом хлібороба, його господарською діяльністю, побутом. Біблійні образи в календарно-обрядовій поезії. Зимовий цикл календарно-обрядової поезії. Колядки та щедрівки, їх тематика, ідейно-художня система, поетична символіка. *Веснянки.* Поділ веснянок за часом виникнення та функціонування. Весняні хороводи «Просо», «Мак», «Льон», «Подоляночка», «Воротар» тощо. Тематика веснянок і гаївок, їх образна система. Хліборобська тема, її соціальні мотиви, зв'язок із ліричними піснями. Веснянки про кохання. *Купальська поезія.* Відгомін язичницьких мотивів в обряді. Солярний, водяний, рослинний культу. Хліборобська і любовна магія. Сатиричні та гумористичні мотиви поезії. Риси балад. *Русальні пісні.* Культурний характер обряду. Мотиви поклоніння предкам, викликання дощу, проводи весни в русальній поезії. Мотиви кохання. *Жниварська поезія.* Зажинкові, жнивні, обжинкові пісні. Звеличення праці у цих піснях, їх соціально-класовий характер. Збирання та вивчення календарно-обрядової поезії. Характеристика публікацій у збірниках М.Максимовича, Я.Головацького, П.Чубинського, М.Лисенка, О.Дея, Н.Шумади та ін. Використання традицій календарно-обрядової поезії в художній літературі.

Практичне заняття 5. Цикли календарно-обрядової поезії (літні, осінні, зимові, весняні). (2 год.).

Тема 7. Історичні пісні: жанрово-стильові ознаки, класифікація. (лекц. 2 год.)

Лекція 7. Жанрові особливості історичних пісень, їх класифікація. Аналіз основних груп історичних пісень: 16 історичні пісні доби козаччини, їх зв'язок із думами; історичні пісні періоду Коліївщини та Гайдамаччини (друга пол. 17 – 18 ст.); історичні пісні періоду повстань 19 ст.; пісні національно-визвольних рухів першої половини 20 ст. Поетика жанру. Пісні-хроніки. Виконавці українського героїчного ліро-епосу. Найвідоміші українські кобзарі та лірники, їх творчі долі. Історія збирання та дослідження жанрів українського народного героїчного епосу. Основні фольклористи-дослідники, найважливіші видання. Зв'язок жанрів героїчного епосу з художньою літературою.

Модульна контрольна робота № 1 (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Народно-поетична лірика і проза. Пареміографія.

Тема 8. Героїчний епос. (лекц. 2 год., практ 4 год.).

Лекція 8. Визначення думи. Специфічні особливості жанру, класифікація. Походження та історичний розвиток дум, взаємодія з іншими жанрами. Відомості про виконавців дум, визначних кобзарів та лірників. Думи про

героїчну боротьбу українського народу проти турецько-татарських загарбників і про турецьку неволю, їх образна система. Думи про героїчну боротьбу українського народу проти шляхетсько-польського поневолення. Образи Б.Хмельницького, І.Богуна. Відображення соціальної диференціації у творах цього жанру. Соціально-побутові думи. Протиставлення в них високої моралі визискові і корисливості. Поетика жанру: особливості композиції, порівняння, епітетика, гіперболізація, антитеза, синонімічні тавтологічні звороти тощо. Розвиток ідейно-художньої системи в часі. Визначення жанрових особливостей. Події життя українського народу в історичних піснях. Пісні про визвольну боротьбу народу проти іноземних загарбників. Пісні другої половини XVII – початку XVIII ст. Відображення участі трудових мас в історичних подіях. Пісні про стихійну селянську війну та її героїв. Антикріпосницькі настрої цих пісень та мотиви стихійного протесту трудящих проти тяжких умов життя і праці.

Практичне заняття 6. Український народний героїчний епос (билини, думи). (2 год.).

Практичне заняття 7. Українські народні балади. (2 год.).

Тема 9. Неказкова проза. (лекц. 2 год., практи. 2 год.).

Лекція 9. Основні групи (меморати, хронікати, фабулати). Особливості неказкової народної прози у її зіставленні з казковою. Класифікація українського народного неказкового епосу. Легенди. Жанрові особливості легенд та їх класифікація. Аналіз основних груп легенд та їх різновидів. Міфологічні легенди, їх зв'язок із давніми міфічними уявленнями. Тематичні групи міфологічних легенд (антропоморфічні, зооморфічні, тератоморфічні, етіологічні, демонологічні та ін.). Своєрідність мотивів та образів апокрифічних легенд, їх зв'язок із книжною традицією та тематичні різновиди – космогонічні, антропогенічні, антропологічні, оноματοлогічні, етногонічні; старозавітні та новозавітні легенди (народна трансформація та деформація Біблійних мотивів); агіографічні, есхатологічні та ін. Історико-героїчні легенди, співвідношення у них історичної достовірності та домислу. Аналіз основних тематичних груп: топонімічних, етимологічних, топографічних та ін. легенд. Легендарний ліро-епос. Старцівські пісні. Тематичні групи та цикли народних переказів, їх зв'язок із історичним минулим українського народу. Аналіз історикохронологічних циклів переказів. Аналіз жанру бувальщини. Зв'язок бувальщини з повір'ями та народною демонологією. Жанр народного оповідання. Різновиди народних оповідань, різноманітність тематики, особливості побутування. Порівняльний аналіз жанрів української народної неказкової прози, їх спільні та відмінні риси. Поетика жанрів неказкової прози, їх зв'язок із казковою традицією. Українська народна неказкова проза та

художня література: запозичення та взаємовпливи. Дослідження жанрів казкової та неказкової народної прози в українській фольклористиці. Особливості їх вивчення в школі.

Практичне заняття 8. Неказкова (документальна, історична) проза. (2 год.).

Тема 10. Казковий епос. (лекц. 2 год., практ. 2 год.).

Лекція 10. Погляди на проблему виникнення українського народного казкового епосу. Його зв'язок із народною міфологією. Жанрові особливості українських народних казок. Класифікація народного казкового епосу. Аналіз основних жанровотематичних груп казок. Казки про тварин: особливості художньо-образної структури. Аналіз мотивів основних груп казок про тварин. Розмежування жанрів казки про тварин та байки. Байка народна та літературна. Особливості побудови кумулятивних казок, їх різновиди (епічні та ланцюгові). Типи кумуляції. Художньо-образна та композиційна будова чарівних казок. Аналіз основних мотивів та образів. Вплив історичного розвитку суспільства на трансформацію жанру казки. Особливості тематики соціально-побутових казок. Основні художні засоби та прийоми народних казок. Розвиток та еволюція жанру народної казки. Розширення тематики та проблематики, збагачення художньо-образної системи. Зв'язок народної казки з літературною: спільні та відмінні риси. Поетика жанру. Зв'язок українського народного казкового епосу з іншими жанрами усної словесності. Історія збирання та дослідження народних казок. Жанри анекдоту та небилиці, їх зв'язок із соціально-побутовими казками. Художні засоби та прийоми комізму. Своєрідність жанру народної притчі. Зв'язок із писемною (зокрема Біблійною) традицією.

Практичне заняття 9. Казкова проза. (2 год.).

Тема 11. Ліричні пісні: родинно-побутові. (лекц. 2 год., практ. 2 год.).

Лекція 11. З історії дослідження жанру. Класифікація балад. Тематичні цикли балад. Специфіка баладного сюжету. Характер конфлікту. Поетика балад. Особливості образотворення. Мова балад. Зв'язок балад з художньою літературою. *Родинно-побутові пісні.* Тематика родинно-побутових пісень. Пісні про кохання. Мотиви пісень про кохання. Пісні про сімейне життя. Мрії і сподівання жінки. Естетика пісень про жіночу долю. Удовині та сирітські пісні, їх мотиви. Жартівливі родинно-побутові пісні. Пісенна лірика і художня література. З історії дослідження родинно-побутових пісень.

Практичне заняття 10. Українська народна лірика. (2 год.).

Тема 12. Ліричні пісні: суспільно-побутові. (лекц. 2 год.).

Лекція 12. Тематика суспільно-побутових пісень. Козацькі пісні, їх виникнення й побутування, патріотичне спрямування. Рекрутські пісні.

Чумацькі пісні, їх виникнення. Чумацький шлях на південь, шлях Коломийський. Мотиви чумацьких пісень, їх образність. Наймитські, заробітчанські пісні. Ідейний зміст і художня форма цих пісень.

Тема 13. Ліричні пісні: стрілецькі і повстанські. (лекц. 2 год.).

Лекція 13. Пісні українських січових стрільців, їх виникнення, патріотична спрямованість. Пісні української повстанської армії, їх виникнення, патріотична спрямованість. Ідейний зміст і художня форма пісень.

Тема 14. Ліричні пісні: танкові пісні. Коломийки. (лекц. 2 год.).

Лекція 14. Походження терміна «коломийка». З історії дослідження коломийки. Відображення в коломийках світогляду народу. Регіони побутування коломийок. Коломийка в репертуарі сучасних виконавців. Тематика коломийок. Художні та композиційні особливості коломийок. Педагогічний оптимізм коломийок. Інші регіональні жанри (співанки-хроніки). Пісні-гімни.

Тема 15. Українські народні паремійні жанри. (лекц. 2 год., практ. 2 год.).

Лекція 15. Визначення жанру пареміографії. Ідейно-тематична структура анекдотів, прислів'їв, приказок, викриття в них суспільних вад, низької моралі. Художні засоби, гротескність, гіперболізація певних рис, антитеза. Зв'язок інтонації з текстом, лексикою твору. В.Гнатюк про стиль оповідачів анекдотів. Збирання, публікації, дослідження анекдотів. Г.Квітка-Основ'яненко, І.Нечуй-Левицький про анекдоти та їх оповідачів. Визначення жанру казки. Своєрідність художньої вигадки. Естетична та ідейна функція, ідейно-тематичний склад казок. Їх образна система. Казки чарівні, ідейно-художні ознаки цього різновиду. Сюжетно-тематичний обсяг. Активні і пасивні персонажі цих казок. Жіночі образи. Морально-естетичні ідеали трудового народу, втілені в героях чарівних казок. Соціальні мотиви. Поетика творів даного різновиду (композиція, художні засоби, казкова обрядовість: ретардація, образна система, анафора). Казки про тварин. Вплив уявлень первісної людини на формування тваринного епосу. Антропоморфізм. Алегоричні та повчально-розважальні оповіді. Соціально-викривальні функції алегоричних казок. Особливість сатиричного зображення в них образів. Повчально-розважальні казки для дітей. Ідейно-художня специфіка таких казок. Комулятивні казки, оригінальність їх композиції, виховна функція. Побутові казки їх класифікація: казки дидактичні, сімейно-антагоністичні, сатиричні відображення становлення класових відносин періоду феодалізму в дидактичних казках, персоніфіковані образи Долі, Щастя, Кривди, Злиднів у цих творах. Зображення проблеми соціальних інститутів доби розкладу родового ладу і формування феодалізму в казках сімейно-антагоністичних.

Відображення вищості трудящих та їх боротьби з експлуататорами в сатиричних казках. Художні засоби казок. Поетика побутових казок. Українські казкарі. Збирання, публікація, дослідження народних казок. Публікації казок І. Рудченком, М. Костомаровим, П. Кулішем, М. Драгомановим, П. Чубинським, А. Димінським, В. Шухевичем, О. Роздольським, Б. Грінченком, В. Гнатюком, Оленою Пчілкою.

Практичне заняття 10. Дитячий фольклор. (2 год.).

Тема 16. Дитячий фольклор. Дитяча пареміографія. (лекц. 2 год.).

Лекція 16. Дитячий фольклор. Загальна характеристика та особливості дитячого фольклору. Класифікація жанрів усної народної творчості, що побутує в дитячому середовищі. Поетика колискових пісень, аналіз їх основних груп, образів та мотивів. Жанрово-стильові особливості забавлянок та їх різновидів. Аналіз жанрів, які перейшли у дитячий фольклор із загальної народної творчості (заклички, примовки, ігри та ін.). Аналіз жанрів, що виникли у дитячому середовищі. Дитяча пареміографія. Особливості втілення в дитячій народній творчості вікових особливостей психології та світосприймання. Зв'язок дитячого фольклору з загальною системою усної народної словесності. Загальний огляд малих жанрів української усної народної творчості. Художня природа, жанрові різновиди та класифікація народних паремій. Українські народні прислів'я та приказки, їх розмежування. Погляди на їх виникнення. Аналіз основних тематичних груп. Аналіз інших жанрових різновидів народних малих жанрів (вітань, побажань, прикмет, афоризмів та ін.). Визначення жанру загадки. Класифікація та аналіз основних груп народних загадок. Метафоричність народних загадок, специфіка, закоріненість у міфологічній свідомості народу. Зв'язок жанрів української народної пареміографії з іншими жанрами народної словесності та з художньою літературою. Збирання та дослідження малих жанрів усної народної творчості. Використання народної пареміографії на уроках української літератури у школі, їх пізнавально-виховне значення та розвиваючий вплив.

Тема 17. Пісні літературного походження. (лекц. 2 год.).

Лекція 17. Загальні відомості про пісні літературного походження. Історичний розвиток пісень літературного походження. (Пісні Г. Сковороди, І. Котляревського, Г. Квітки-Основ'яненка, М. Петренка, Є. Гребінки). Пісні літературного походження XIX ст. (пісні Т. Шевченка, Я. Щоголева, С. Руданського, А. Свидницького, Ю. Федьковича, М. Старицького, М. Кропивницького та ін.). Пісні літературного походження XX ст. (пісні П. Тичини, В. Сосюри, А. Малишка, М. Нагнибіди, Д. Луценко, М. Сингаївського, М. Юрійчука, В. Івасюка та ін.). Взаємозв'язок пісень

народних та пісень літературного походження. Народність змісту і форми літературних пісень. Романси, їх художньо-тематичні особливості.

Модульна контрольна робота № 2 (1 год.)

Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семинарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота
Змістовий модуль I.								
Фольклор і фольклористика. Пісенно-віршові фольклорні жанри								
1.	<i>Вступ. Періодизація усної народної творчості</i>	5	4	2	2	-	-	1
2.	<i>З історії українського фольклору.</i>	3	2	2	-	-	-	1
3.	<i>Первісні уявлення слов'ян. Міфологія.</i>	5	4	2	2	-	-	1
4.	<i>Магія. Замовляння. Демонологія.</i>	6	4	2	2	-	-	2
5.	<i>Родинна обрядовість.</i>	8	6	4	2	-	-	2
6.	<i>Календарно-обрядова поезія.</i>	8	6	4	2	-	-	2
7.	<i>Історичні пісні: жанрово-стильові ознаки, класифікація.</i>	3	2	2	-	-	-	1
	<i>Модульна контрольна робота № 1</i>	2	2	-	2	-	-	-
	Разом	40	30	18	12	-	-	10
Змістовий модуль II.								
Народнопоетична лірика і проза. Пареміографія								
8.	<i>Героїчний епос.</i>	8	6	2	4	-	-	2
9	<i>Неказкова проза.</i>	6	4	2	2	-	-	2
10.	<i>Казковий епос.</i>	6	4	2	2	-	-	2
11.	<i>Ліричні пісні: родинно-побутові.</i>	6	4	2	2	-	-	2
12.	<i>Ліричні пісні: суспільно-побутові.</i>	4	2	2	-	-	-	2
13.	<i>Ліричні пісні: стрілецькі і повстанські.</i>	4	2	2	-	-	-	2
14.	<i>Ліричні пісні: танкові пісні. Коломийки</i>	4	2	2	-	-	-	2
15.	<i>Українські народні паремійні жанри.</i>	3	2	2	-	-	-	1
16.	<i>Дитячий фольклор.</i>	5	4	2	2	-	-	1
17.	<i>Пісні літературного походження.</i>	3	2	2	-	-	-	1
	<i>Модульна контрольна робота № 2</i>	1	1	-	1	-	-	-
	Разом	50	33	20	13	-	-	17
	Разом за навчальним планом	90	63	38	25	-	-	27

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Змістовий модуль №1 <i>Школи фольклористики.</i>	2
2	<i>Культури й міфологія давніх слов'ян.</i>	2
3	<i>Замовляння. Ворожіння.</i>	2
4	<i>Весільна драма і художня література. Родинна і похоронна обрядовість.</i>	2
5	<i>Цикли календарно-обрядової поезії (літні, осінні, зимові, весняні).</i>	2
	<i>Модульна контрольна робота 1</i>	2
6	Змістовий модуль №2 <i>Український народний героїчний епос (билини, думи).</i>	2
7	<i>Українські народні балади.</i>	2
8	<i>Неказкова (документальна, історична) проза.</i>	2
9	<i>Казкова проза.</i>	2
10	<i>Українська народна лірика.</i>	2
11	<i>Дитячий фольклор. Дитяча пареміографія.</i>	2
	<i>Модульна контрольна робота №2</i>	1
	Разом	25

6. Теми лабораторних занять

не передбачені навчальним планом

7. Теми семінарських занять

не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Змістовий модуль №1 «Фольклор – невід'ємна складова національної культури» <i>Вступ. Періодизація усної народної творчості</i>	1
2	<i>З історії українського фольклору.</i>	1
3.	<i>Первісні уявлення слов'ян. Міфологія.</i>	1
4.	<i>Магія. Замовляння. Демонологія.</i>	2
5.	<i>Родинна обрядовість.</i>	2

6.	<i>Календарно-обрядова поезія.</i>	2
7.	<i>Історичні пісні: жанрово-стильові ознаки, класифікація.</i>	1
8.	Змістовий модуль №2 «Жанрова специфіка усної народної творчості» <i>Героїчний епос.</i>	2
9.	<i>Неказкова проза.</i>	2
10.	<i>Казковий епос.</i>	2
11.	<i>Ліричні пісні: родинно-побутові</i>	2
12.	<i>Ліричні пісні: суспільно-побутові</i>	2
13.	<i>Ліричні пісні: стрілецькі і повстанські</i>	2
14.	<i>Ліричні пісні: танкові пісні. Коломийки</i>	2
15.	<i>Українські народні паремійні жанри.</i>	1
16.	<i>Дитячий фольклор.</i>	1
17.	<i>Пісні літературного походження.</i>	1
	Разом	27

9. Індивідуальні завдання не передбачені навчальним планом

10. Методи навчання

Спосіб організації навчальної діяльності студентів під час вивчення «Українського фольклору» зумовлений закономірностями й особливостями змісту навчального предмета. Для реалізації мети і завдань навчальної дисципліни буде використано такі методи навчання:

1) **методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності:** словесні (евристичний метод – бесіда, акроматичні (викладацькі) – пояснення, розповідь, лекція, інструктаж, робота з підручником);

наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження); практичні роботи;

2) **методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності:** методи формування пізнавальних інтересів (метод навчальної дискусії, метод забезпечення успіху в навчанні, метод створення новизни навчального матеріалу); *методи стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні.*

Методи контролю забезпечують одержання зворотної інформації про зміст, характер і досягнення у навчально-пізнавальній діяльності студентів і про ефективність засвоєння навчального матеріалу.

Технології навчання: пояснювально-ілюстративне, проблемне, програмоване, диференційоване навчання.

11. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Український фольклор» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, групова перевірка, усний екзамен.

Методи письмового контролю: контрольна робота, метод практичної перевірки, метод тестового контролю.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

За місцем у навчальному процесі буде використано такі види контролю: попередній, поточний, тематичний, підсумковий.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Система контролю знань та умови складання екзамену. Навчальна дисципліна «Український фольклор» оцінюється за модульно-рейтинговою системою.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною системою. Дисципліна складається з двох змістових модулів. Перший змістовий модуль – **30 балів**, другий ЗМ – **40 балів**. Мінімальний допусковий бал – **35**.

Підсумковою формою контролю є усний екзамен (максимальна кількість балів – **30**). На екзамен виносяться вузлові питання, типові та творчі завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Система отримання балів накопичувальна.

Поточне тестування та самостійна робота							
Змістовний модуль 1							
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	МКР 1
1	2	3	4	5	6	7	
3	4	4	3	3	4	4	5
30							

Поточне тестування та самостійна робота											
Змістовний модуль 2											
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	МКР	Екзамен
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	2	
3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	5	
40										30	
100											

Порядок переведення рейтингових показників успішності
у європейські оцінки ECTS

№ з/п	За шкалою ВГПК (в балах)	За шкалою ECTS	За національною шкалою
1.	90-100	A	Відмінно
2.	82-89	B	Добре
3.	75-81	C	Добре
4.	64-74	D	Задовільно
5.	60-63	E	Задовільно
6.	35-59	F	Незадовільно з можливістю повторного складання
7.	1-34	X	Незадовільно з можливістю повторного складання

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних

	завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу Студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

13. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма дисципліни.
2. Робоча навчальна програма

дисципліни. 3. Плани лекційних занять. 4. Плани практичних занять. 5. Плани самостійної роботи. 6. Конспекти лекцій з дисципліни. 7. Індивідуальні завдання. 8. Питання і завдання до поточного контролю. 9. Питання до підсумкового контролю. 10. Інші види.

14. Рекомендована література

Основна:

1. Борисенко В. К. Сімейна обрядовість українців ХХ - початку ХХІ століття / голов. ред. Г. Скрипник; НАН України, ІМФЕ. Київ, 2016. 256 с.
2. Віннічук А. П. Український фольклор: Навчальний посібник. 2-ге вид., перероблене та доповнене. Вінниця, 2018. 168 с.
3. Віннічук А. П. Усна народна творчість: навчальний посібник. Вінниця : Твори, 2020. 304 с.
4. Гарасим Я. І. Нариси до історії української фольклористики: Навч. посібник. Київ: Знання, 2009. 301 с.
5. Грушевський М. Історія української літератури: У 6 т., 9 кн./ Т. 1. Київ: Либідь, 1993. 392 с.
6. Давидюк В. Ф. Вибрані лекції з українського фольклору (в авторському дискурсі). Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. 436 с.
7. Дмитренко М. К. Українська фольклористика II пол. ХІХ ст.: Школи, постаті, проблеми. Київ: Вид-во «Сталь», 2004. 383 с.
8. Дмитренко М. Українська фольклористика: проблеми методології. Монографія : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ : ПАЛИВОДА А. В., 2015. 364 с.
9. Іваневич Л. А. Традиційний одяг українців Поділля (друга половина ХІХ -початок ХХІ ст.): історія, класифікація, конструктивно-художні та регіонально-локальні особливості: монографія. Хмельницький : ФОП Мельник А. А., 2021. 797 с.
10. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість. Київ: Знання-Прес, 2001. 591 с.
11. Лозко Г. Українське народознавство. 2. вид., доп. та перероб. Київ: АртЕк, 2004. 472 с.
12. Методичні вказівки із фольклорної практики: навчально-методичний посібник для студентів-філологів закладів вищої педагогічної освіти / укладач Скрипник Н. І. Вінниця: Діло, 2020. 120 с.
13. Мишанич С. В. Усна народна творчість. Культура і побут України. Київ, 1991. 276 с.

14. Найден О. С. Міф. Фольклор. Образ. Київ : Видавець Олег Філюк, 2016. 317 с.
15. Пилипак М. А. Українське весілля Східного Поділля середини ХХ - початку ХХІ століття: монографія. Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України; Уфа : Уфимська філія МДГУ ім М. О. Шолохова, 2015. 210 с.
16. Руснак І. Український фольклор. Київ: Видавничий центр «Академія», 2010. 304 с.
17. Семенов О. М. Український фольклор: Навчальний посібник. Глухів: РВВ ГДПУ, 2004. 256 с.
18. Українське народознавство: навч. посібник / За ред. С. П. Павлюка. Київ: Знання, 2006. 568 с.
19. Українська фольклористична енциклопедія у 2-х т.–Т. 1: А-Л / Упорядник, науковий редактор д. філол. н., професор М. К. Дмитренко. Київ: Вид-во «Сталь», 2018. 740 с.
20. Українські народні думи : у 5 т. Т. 2 : Думи ХVІ–ХVІІ століть / голов. ред. Г. Скрипник; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2019. 642 с.
21. Сучасні аспекти дослідження міжетнічних зв'язків у фольклорі : колективна монографія / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2019. 348 с.
22. Стішова, Н. С. Українські календарні свята осіннього циклу : монографія. голов. ред. Г. Скрипник; НАН України, ІМФЕ. Київ, 2017. 240 с.
23. Темченко А. І. Традиційні мантичні практики: архаїка знакової системи. Черкаси: «Інтроліга ТОР», 2015. 112 с.
24. Шевчук Т. М. Фольклористичні етюди. НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Біла Церква: Видавець Пшонківський О.В., 2017. 258 с.
25. Юрійчук М., Ткаченко В. Сімейні звичаї та обряди Південно-Західного Поділля (за експедиційними дослідженнями с. Новосілка Заліщинського р-ну Тернопіл. обл.). НАН України, ІМФЕ ім. М.Т.Рильського. НІЕЗ «Переяслав». Київ : Видавець Олег Філюк, 2016. 246 с. : іл.

Додаткова:

1. Балади. Кохання та дошлюбні взаємини. Академія наук Української РСР. Серія «Українська народна творчість». Київ: Наукова думка 1987. 472 с.
2. Балади. Родинно-побутові стосунки. АН УРСР Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Т. Рильського. Упорядники: О.І. Дей та ін. Київ: Наук, думка, 1988. 528 с.
3. Балущок В. Обряди ініціацій українців та давніх слов'ян. Львів. 1998. 216 с.

4. Бондарчук О. Слов'янська міфологія. Загадки прадавніх вірувань слов'янських народів. *Міфи народів світу*. Львів, 1997.
5. Борисенко В. К. Весільні звичаї та обряди на Україні. *Київ*, 1988. С. 121-136.
6. Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. Київ: Довіра, 1992. 416 с.
7. Войтович В. Українська міфологія. Київ: Либідь, 2002. 662 с.
8. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис: У 2 т. Київ, 1991. 508 с.
9. Головацький Я. Виклади давньослов'янських легенд, або міфологія. Київ: Довіра, 1991. 94 с.
10. Давидюк В. Ф. Українська міфологічна легенда. Львів: *Світ*, 2000. 176 с.
11. Дей О. І. Сторінки з історії української фольклористики. Київ: Наук. думка, 1975. 316 с.
12. Дей О. І. Українська народна балада. Київ: Наукова думка, 1986. 263 с.
13. Життя етносу: соціокультурні нариси / Б. Попов, В. Ігнатов, М. Степико та ін. Київ: Либідь, 1997. 342 с.
14. Українські народні казки в записах, переказах та публікаціях українських письменників. Малюнки О. Міхнушова. Київ: Рад. шк. 1990. 512 с.
15. Закувала зозуленька. Антологія української народної творчості/ Упоряд. Н. Шумада. Київ: Веселка, 2005. 606 с.
16. Космос древньої України. Трипілля-Троянь: Мітологія. Філол. Етногенез VI тис. до н.е.-I тис. н.е. / Упоряд., вступ. ст., прим. В.Довгича. Київ: Книга, 1992. 303 с.
17. Костомаров М. І. Слов'янська міфологія / Упоряд., приміт. І. П. Бетко, А. М. Полотай; вступна ст. М. Т. Яценка. Київ: Либідь, 1994. 384 с.
18. Легенди та перекази. / упорядкування і примітки Дея А. І. Іоаніди А. Л. Київ, 1985. 398 с.
19. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. Вид.2. Київ: Обереги, 1992. 88 с.
20. Словник давньоукраїнської міфології. Київ: Укр. письменник, 1993. 62 с.
21. Плісецький М. Українські народні думи: сюжети і образи. Київ: Кобза, 1994 р. 364 с.
22. Пономарьов А. Українська етнографія: курс лекцій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Либідь, 1994. 316 с.
23. Скуратівський В. Дідух: Свята українського народу. Київ: Освіта, 1995. 271 с.

24. Скуратівський В.Т. Місяцелік. Український народний календар. Київ: Мистецтво, 1993. 208 с.
25. Скуратівський В. Обереги пам'яті (Народний агрокалендар). Художник І.Власенко. Київ Скарбниця 1992. 112 с.
26. Степовик Д. Скарби України: науково-художня книжка / ред. Л. М. Воронович; рец. Г. М. Юхимець; худож. оформ. Д. О. Заруба. Київ: Веселка, 1990. 192 с.
27. Українська душа: зб. наук. праць / відп. ред. В. Храмова. Київ: Фенікс, 1992. 128 с.
28. Українська культура: лекції за редакцією Дмитра Антоновича / упор. С. В. Ульяновська; вст. ст. І. М. Дзюби; перед. сл. М. Антоновича; Київ: Либідь, 1993. 592 с.
29. Українська минувшина: ілюстрований етнографічний довідник / А. П. Пономарьов, Л. Ф. Артюх, Т. В. Косміна. Київ: Либідь, 1994. 256 с.
30. Українське народознавство: навч. посібник / за ред. С. П. Павлюка, Г. Й. Горинь, Р. Ф. Кирчіва [та ін.]. Львів: Фенікс, 1994. 608 с. 44.
31. Українські народні думи та історичні пісні: зб. для серед. та ст. шк. віку / упор., приміт. О. М. Таланчук, авт. передм. Б. П. Кирдан. Київ: Веселка, 1990. 239 с.
32. Українські міфи, демонологія, легенди / Упоряд. М. К. Дмитренко. Київ: Муз. Україна, 1992. 144 с.
33. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія / [упоряд., прим., біограф. нариси: А. П. Пономарьов, Т. В. Косміна, О. О. Боряк; вступ. ст. А. П. Пономарьов]. 2-ге вид. Київ: Либідь, 1992. 637с.
34. Чумарна М. Мандрівка в українську казку; Приказкове коло / Упоряд. Б. П. Чепурко. Львів: Каменяр, 1994. 79 с.
35. Юдкін І. Ритміка українських веснянок і західноєвропейські фольклорні традиції. *Народна творчість та етнографія*. 1994. №4. С.57–60.
36. Ятченко В. Замовляння та їх значення для вивчення ментальності українців. *Народна творчість та етнографія*. 1996. №1. С.15–21.

Інформаційні ресурси:

1. «Гомін» (архів української народної пісенності). URL: <https://homin.etnoua.info/szanr/lirychni/>
2. «Українська етнографія». URL: <https://esu.com.ua/article-18059>
3. «Українська народна творчість». URL: <https://traditions.in.ua/usna-narodna-tvorchist>

4. «Українські пісні» (тексти народних пісень з нотами).
URL: <https://www.pisni.org.ua/>
URL: <https://ndiu.org.ua/>
5. Всеукраїнський народознавчий часопис «Берегиня». URL: <https://krytyka.com/ua/reviews/berehynya-vseukrayinskyu-narodoznavchyy-chasopys-chysla-3-498-199>
6. Електронне наукове фахове видання «Українознавство». URL: <http://resource.history.org.ua>
7. Медіатека Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ. URL: <https://bdpu.org.ua/faculties/ffsk/>
8. Проект «Моя Україна. Берви». URL: <https://vseosvita.ua/library/proekt-moa-rodina-ukraina-297413.html>
9. Розділ «Народна творчість» на сайті «Бібліотека української літератури». URL: <https://www.ukrlib.com.ua/narod/index.php>
10. Сайт «Звичаї нашого народу» (опис народних свят, демонологія, прикмети, сонник). URL <http://www.nbu.gov.ua/node/2982>
11. Сайт «Фольклор и постфольклор: структура, типологія. семантика». URL: <https://www.ruthenia.ru/folklore/aboutseminar.htm>
12. Сайт Вінницького державного педагогічного університету: URL: <https://vspu.edu.ua/> та бібліотеки: URL: <http://library.vspu.edu.ua/>
13. Сайт Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Рильського. URL: <https://www.etnolog.org.ua/>
14. Сайт Національної асоціації українців. URL: <https://esu.com.ua/article-71069>
15. Сайт Національної бібліотеки України імені В. Вернадського URL: www.nbu.gov.ua/eb/dd.html збірники текстів та наукові видання з фольклору та фольклористики.
16. Бібліотека української фольклористики. URL: <http://labs.lnu.edu.ua/folklore-studies/proekty/elektronna-navchalna-biblioteka-ukrajinskoji-folklorystyky/> Електронна навчальна бібліотека української фольклористики.
17. Діаспора. URL: <http://diasporiana.org.ua/category/folklor/> - бібліотека фольклору, виданого або відцифрованого представниками української діаспори в Канаді.
18. Фольклор и постфольклор. URL: <http://www.ruthenia.ru/folklore/> - великий науковий портал з класичними працями та найновішими дослідженнями з фольклору та постфольклору, підручними та методичними посібниками.

19. Народна творчість та етнографія (архів матеріалів). URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/nte/index.html - сайт наукового журналу, у якому друкуються найновіші дослідження з фольклору.
20. Народознавчі зошити (архів матеріалів). URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/NaZo/index.html - сайт наукового журналу, у якому друкуються найновіші дослідження з фольклору.
21. Семенов О. Український фольклор: Навч. посіб. – Глухів: РВВ ГДПУ, 2004. – 254с. URL: ruthenia.info/txt/semenogo/folklor.doc – Навчальний посібник та система завдань і текстів.
22. Філоненко С. О. Усна народна творчість: Навч. пос. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 416 с. URL: http://www.cul.com.ua/preview/Usna_narodna_tvorchist-Filonenko.pdf - Система завдань та конспекти лекцій.
23. Руснак І. Є. Український фольклор [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Академія, 2010. 304 с. URL: <http://toloka.hurtom.com/viewtopic.php?t=42918> – підручник з системою завдань та тестів.